

ТВОРЧИЙ ДОРОБОК СУЧАСНИХ ЛУЦЬКИХ ХУДОЖНИКІВ- МУРАЛІСТІВ

Сосюк Ю. М.

*студентка І курсу магістратури факультету культури і мистецтв
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Сучасне монументальне мистецтво відіграє важливу роль у формуванні культурного простору міста, його візуальної ідентичності та суспільної атмосфери. Особливе місце серед різновидів монументального мистецтва займає муралізм, який поєднує художню виразність, соціальну проблематику та взаємодію з міським середовищем. У монументальному мистецтві закріпилася нова мистецька практика, в ході якої суспільство ознайомилося з такими напрямками як мурал, стріт-арт та графіті. Розмежування цих понять є важливим і важливим завданням, бо деякі науковці схильні зараховувати до стріт-арту всі види вуличних зображень. Нині доволі нагальним є питання всебічного дослідження та залучення до наукового обігу високохудожніх зразків вуличного мистецтва Луцька з метою розширення, доповнення і коригування критеріїв атрибуції [1]. Упродовж останніх років у Луцьку активно розвивається мистецтво муралу, а творчість місцевих художників-муралістів стає помітною складовою культурного життя міста. Актуальність дослідження полягає у необхідності вивчення творчого доробку сучасних луцьких художників-муралістів, аналізу їхніх художніх особливостей, тематичного спрямування та впливу на формування естетичного образу міського простору. Незважаючи на активний розвиток муралізму в Україні, творчість Луцьких митців у цьому напрямі залишається недостатньо дослідженою в мистецтвознавчому аспекті. Більшість праць присвячена загальним тенденціям українського стріт-арту, тоді як регіональні особливості, авторські стилі та локальний культурний контекст потребують окремого наукового осмислення.

Мета дослідження полягає у цілісному розгляді мистецької спадщини нинішніх луцьких стріт-митців, виявленні специфіки їхньої образотворчої манери, змістового та художнього спрямування стінописів, а також окресленні значення монументального малярства у становленні мистецького та візуального простору сучасного міста Луцька.

Об'єктом дослідження є сучасне монументальне мистецтво Луцька.

Предметом дослідження – творчий доробок сучасних луцьких художників-муралістів, їхні художні особливості, тематика та роль у культурному просторі міста.

Стріт-арт – це мистецтво відкритого простору, демократичне і вільне. Хоча сьогодні митці мають погоджувати свої художні проекти і з громадськістю, і з владою, але залишається свобода творчості, свобода художнього висловлювання [2].

У рамках дослідження було проаналізовано особливості становлення сучасного муралізму в Україні, акцентуючи увагу на його ролі як ключового елемента сучасного монументального мистецтва. З'ясовано, що мурали виконують не лише естетичну функцію, але й відіграють важливу соціальну, культурну та комунікативну роль у міському середовищі. Мурали Луцька, також відомі як стінописи, являють собою настінний розпис на архітектурних поверхнях будівель міста. Ці роботи створені волинськими художниками-монументалістами і виступають не лише естетичною прикрасою, але й способом вираження прагнення до соціальних змін і реалізації певних суспільних ідей. Міський простір формується сукупністю специфічних символів, метафор і образів, які стають невід'ємною частиною культурного обличчя Луцька. Нарівні з іншими українськими містами Луцьк активно підтримує розвиток мистецтва муралів – ініціативи знаходять відгук як серед місцевих мешканців, так і з боку міської влади [4]. Аналіз творчих досягнень луцьких художників-муралістів дозволив визначити характерні риси їхньої художньої мови, ключові тематичні напрямки та стилістичні особливості. Для луцьких муралів властиві символічність, образність, живі композиційні рішення, а також інтеграція традиційних і сучасних художніх підходів. Вони сприяють популяризації сучасного мистецтва, оновленню міського простору та підвищенню зацікавленості громадськості до місцевої культурної спадщини.

Серед найвідоміших художників, які створюють луцькі мурали, варто відзначити Андрія Калькова, Андрія Присяжнюка, Сергія Радкевича, Андрія Горбала, Юрія Чайку та інших [5]. Їх роботи візуально і символічно збагачують урбаністичний пейзаж міста.

Таким чином, під час дослідження було виявлено, що творчість сучасних луцьких художників-муралістів відіграє значну роль у розвитку монументального мистецтва та формуванні культурного простору міста. Мурали Луцька вирізняються яскравим тематичним і стилістичним розмаїттям, в якому вдало поєднано сучасні художні прийоми з національними мотивами. Результати дослідження засвідчили, що муральне мистецтво не лише прикрашає міський ландшафт, а й виконує важливі культурні та соціальні функції, сприяючи створенню естетичного образу міста та залучаючи громадськість до сучасного мистецького процесу.

Література:

1. Берlach, О., Прокопович, Т. Стріт-арт як нова художня практика в архітектурному середовищі Луцька. *Fine Art and Culture Studies*. 2025. 1. С. 240–243, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-1-35>
2. Берlach, О. П. Мурал-арт як засіб спілкування на прикладі урбаністичного середовища Луцька. In Сучасний стан та тенденції розвитку науки та освіти. Міжнародний гуманітарний дослідницький центр. 2025. С. 1–4.
3. Васюріна А. О., Клімова А. Стріт-арт як соціально-естетичний феномен урбанізованого простору. *Світогляд – Філософія – Релігія*. 2018. Вип. 13. С. 26–31.
4. Вулична краса в Луцьку: як у смартфонах «оживають» неймовірно круті мурали : вебсайт. URL: <https://tilkyrazom.com.ua/vulychna-krasa-v-luczku-yak-u-smartfonah-ozhyvayut-nejmovirno-kruti-muraly/> (дата звернення: 10.05.2026)
5. Стріт-арт: мистецтво, що виходить за межі. URL: <https://www.uadim.in.ua/post/strit-art-mystetstvo-shcho-vykhodyt-za-mezhi> (дата звернення 10.05.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-630-3-31>

ВІД ТРАДИЦІЙНОЇ СХІДНОЇ ФІЛОСОФІЇ ДО СУЧАСНОЇ ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ: ВЗАЄМОДІЯ АЗІЙСЬКОЇ ЕСТЕТИКИ У СУЧАСНІЙ МОДІ ТА ДИЗАЙНІ

Супрунець А. І.

*студентка IV курсу факультету культури і мистецтв
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
наукова співробітниця*

Адміністрація державного історико-культурного заповідника

*у м. Луцьк
м. Луцьк, Україна*

Пригода-Донець Т. М.

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри культурології*

*Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Азійський стиль – це естетика, натхнена культурами країн Східної Азії (Китай, Японія, Корея). Вона проявляється у дизайні, декоративно-прикладному мистецтві та моді зокрема. У сучасному світі мода